

Gyakran Ismételt Kérdések

1. Miért kell használni/kitölteni a dokumentumokat?

A dokumentumok használata, kitöltése független a pályázatoktól. Az Európai Unió minden uniós állampolgárra, cégre, szervezetre kötelező általános adatvédelmi rendelete (GDPR) 2018. május 25-től alkalmazandó. A rendeletből adódóan a támogatást igénylők és a kedvezményezettek adatkezelőnek minősülnek, mivel működésük során kezelik munkavállalók, szerződéses partnerek és további érintettek különböző személyes adatait, melyek egy részét felhasználják támogatási kérelmek benyújtásához, projektek megvalósításához. A dokumentumok használata, kitöltése segíti a pályázókat, hogy teljesítsék a GDPR rendeletből származó – a pályázattól függetlenül is fennálló – kötelezettségeiket.

2. Ez az uniós támogatás felhasználásához kötődő kötelezettség?

Nem. A kötelezettség az általános GDPR rendeletből fakad, minden uniós adatkezelő részére kötelező. A rendeletből fakad az az elvárás, hogy az, aki adatokat kezel, bármikor igazolni tudja azt, hogy megfelelően végzi az adatkezelést. Ennek az általános kötelezettségnek a teljesítésében kíván segítséget nyújtani a dokumentáció.

3. Ha ez nem az uniós támogatás felhasználásához kötődő kötelezettség, akkor miért az EPTK felületen érkezett a tájékoztatás?

Tekintettel arra, hogy a támogatáskezelő szervek nem kerülnek közvetlen kapcsolatba a projektek minden érintettjével, ezért különösen fontos a támogatást igénylők, kedvezményezettek által végzett adatkezelések jogszerűségének és az érintettek megfelelő tájékoztatásának szavatolása. Ennek okán vállalta az intézményrendszer azt, hogy segítséget nyújt a kedvezményezetteknek abban, hogy sablondokumentumokat bocsájt rendelkezésre a megfelelő adatkezelés igazolására. Ezért került megküldésre a tájékoztatás arról, hogy a támogatást igénylők és a kedvezményezettek számára különböző, adatkezelést segítő dokumentumok érhetőek el.

4. Mi a konkrét teendő?

A dokumentumok felhasználása a GDPR-ból származó kötelezettség, azonban ezen dokumentumok megküldése nem szükséges az intézményrendszer (irányító hatóság/közreműködő szervezet) számára, hanem megőrzésre kell, hogy kerüljön a támogatást igénylőnél és a kedvezményezettnél, mivel az intézményrendszer – amennyiben helyszíni szemlét, vagy ellenőrzést folytat le – ezeket a dokumentumokat is megvizsgálhatja.

Kérjük, az útmutató alapján tájékoztassa azokat, akiknek az adatait kezeli. A tájékoztató ismereti az adatkezelés leggyakrabban előforduló jogalapjait. Amennyiben a személyes adatokat nem az érintettel megkötött szerződés, munkaszerződés, vagy jogszabályi kötelezettség alapján kezeli, akkor kérjen tőlük a nyilatkozatminta segítségével hozzájárulást az adatok kezeléséhez. Fontos, hogy jelezze az érintetteknek, hogy a hozzájárulásuk önkéntes, nem kötelesek megadni. Amennyiben a hozzájárulás nem szerzhető meg és a fent felsorolt egyéb jogalapok sem állnak rendelkezésre, az

adatkezelés jogszerűségét érdekmérlegeléssel tudja alátámasztani, melyhez adatvédelmi szakember igénybevételét javasoljuk.

A dokumentumokat tehát őrizze meg, de kérjük, ne küldje meg az intézményrendszer (irányító hatóság/közreműködő szervezet) számára.

5. Kell-e nyilatkozatot kitölteni, ha az érintettel kötött szerződés, vagy munkaszerződés rendelkezésre áll, vagy az adatok kezelését jogszabály előírja?

Amennyiben az adatok kezelését jogszabály előírja, akkor a hozzájáruló nyilatkozatot nem kell kitölteni.

További esetekben:

- a) A csatolt nyilatkozatot tehát nem kell kitölteni munkavállalóknak, mert munkaviszony esetén az adatkezelés jogalapja a Munka törvénykönyve alapján megkötött szerződés (az MT 5/A alcíme rendelkezik a munkáltatói adatkezelésről).
- b) Az adatkezelővel a projekt kapcsán szerződéses viszonyban álló személyek esetében a nyilatkozat helyett a szerződésben szükséges rendezni az adatkezelés feltételeit:
 - Azon szerződések esetében, ahol a GDPR közvetlen alkalmazása (2018. május 25.) óta is különböző adatkezelési műveletek zajlanak (pl. az IH-nak elszámoláshoz, jelentésekhez megküldi a kedvezményezett az adatokat, felhasználja azokat a projekt megvalósítása során), akkor javasolt a szerződést kiegészíteni az adatkezelés körülményeire az adatkezelés jogszerűségének szavatolására vonatkozó rendelkezésekkel, amennyiben ez nem történt meg.
 - Azon szerződések esetében, ahol a GDPR közvetlen alkalmazása (2018. május 25.) előtt megtörtént az adatok felhasználása, tehát a kedvezményezettnek az adatokkal kapcsolatban már csak tárolási, megőrzési kötelezettsége van (pl. jogszabályban előírt ellenőrzési és dokumentum megőrzési kötelezettségek), akkor nem szükséges a szerződés módosítása.
- c) Amennyiben az érintettekkel a szerződések még nem kerültek megkötésre:
 - A szerződés megkötésére tett lépések is megfelelő jogalpnak minősülnek, ez tehát alapja lehet a pályázatban benyújtott ajánlatokhoz kapcsolódó adatkezelésnek azon ajánlattevők esetében is, amelyekkel végül nem kötött szerződést a pályázó (pl. három árajánlatos eljárások).
 - Ha az érintettel csak a jövőben köt szerződést a kedvezményezett, akkor javasolt az adatkezelés körülményeire és az adatkezelés jogszerűségének szavatolására vonatkozó rendelkezéseket is a szerződésben megjeleníteni.
 - A szerződésekkel kapcsolatos ajánlattétel során fontos, hogy a kedvezményezett az ajánlattétel folyamán hívja fel az ajánlattevők figyelmét az általános adatvédelmi rendeletből fakadó releváns kötelezettségek teljesítésére, hogy az érintettek adatainak kezelése jogszerűen és megfelelő tájékoztatás mellett történjen.
 - Amennyiben a tájékoztatás a GDPR közvetlen alkalmazása óta elvégzett ajánlatkérések esetében nem történt meg, ezt javasolt megtenni, amennyiben ez ésszerű keretek között megvalósítható. A nyilatkozatot ilyen esetekben sem szükséges kitölteni.

6. Az adatkezelési tájékoztató és a nyilatkozat kitöltése visszamenőlegesen is szükséges vagy elegendő a jelenleg kezelt adatokhoz kapcsolódóan?

Az adatkezelési tájékoztató kitöltését és közzétételét minden esetben javasoljuk, ha Ön még nem rendelkezik ilyen tájékoztató dokumentummal. A hozzájárulási nyilatkozat kitöltése - az előző pontban leírtak figyelembe vételével - viszonylag ritkán merülhet fel, mivel elsődlegesen törvényi vagy szerződéses jogalap lesz alkalmazható a gyakorlatban. Az érvényesség szempontjából fontos, hogy bármilyen nyilatkozat csak a jövőbeli adatkezelésre tekintettel tölthető ki, visszamenőlegesen nem.

7. A nyilatkozat sablonban „A kezelt adatok köre” bekezdésben az adattípusoknál elegendő a kategóriák felsorolása (pl. alapvető azonosító, elérhetőségek) vagy szükséges ennek alábontása is (pl. név, anyja neve, cím, e-mail cím)?

Az adattípusok az adatkategóriák alábontott elemei, ezek megadása szükséges.

8. A nyilatkozathoz kapcsolódóan minden érintett részére szükséges a csatolt adatvédelmi tájékoztatót is megküldenünk? Amennyiben igen, úgy elegendő e-mailben?

A tájékoztatásnak az érintett számára könnyen hozzáférhetőnek, világosnak és közérthetőnek kell lennie, s lényeges, hogy az adatkezelő igazolni tudja a tájékoztatás megtörténtét. A tájékoztatást írásban, vagy más módon, akár elektronikus úton, az adatkezelés jellegének leginkább megfelelő módon kell rendelkezésre bocsátani. Ilyen módon, adott esetben elegendő e-mailen elküldeni a tájékoztatót, vagy a szervezet honlapján közzétenni, de ez történhet más formában is, ami a fenti követelményeket teljesíti. Fontos, hogy a tájékoztatás nem csak azok számára szükséges, akik adatainak kezelése az általuk adott hozzájáruló nyilatkozat alapján történik, hanem a tájékoztatást más jogalapok esetében is biztosítani kell az érintettek számára.

9. Ha van ESZA nyilatkozat az érintettől, szükséges-e kitölteni vele a hozzájáruló nyilatkozatot?

Ha van ESZA hozzájáruló nyilatkozat az érintettől, akkor az ESZA adatkezelés tekintetében nincs szükség további GDPR nyilatkozat kitöltésére.

10. Amennyiben cégről van szó (és nem magánszemélyről), releváns-e egyáltalán ez a dokumentum?

A GDPR rendelet magánszemélyek adatainak védelmét célozza. Ha az árajánlatban nem szerepel magánszemély, csak a cég neve, akkor ebben az esetben nem kerül sor személyes adatok kezelésére sem, így a GDPR-ból eredő kötelezettségek teljesítése ebben az esetben nem releváns.

11. Nyilvános adatok felhasználása esetén (pl. cégképviselők, tulajdonosi adatok) szükséges-e hozzájáruló nyilatkozatot kérni?

Az egyéni vállalkozók, gazdasági társaságok nyilvánosan elérhető adatai gazdasági tevékenységével összefüggő célból (pl. a képviseletet ellátó személy azonosítása egy pályázatban) felhasználhatók, tehát ilyenkor nem kell hozzájárulót nyilatkozatot kérni, azonban gondoskodni kell ebben az esetben is az adatkezeléssel kapcsolatos megfelelő tájékoztatásról, tehát az adatkezelési tájékoztató elérhetővé tételéről. Fontos, hogy a nyilvános adatok korlátlanul, a gazdasági tevékenységtől függetlenül bármely célra nem használhatóak fel.

12. A Kedvezményezettek mi alapján tekinthetők adatkezelőnek?

Minden szervezet, akinek munkavállalói, ügyfelei, vagy szerződéses partnerei vannak, önmagában adatkezelő. A támogatást igénylő/kedvezményezett mint szervezet az adatokat felhasználja működése során, többek között a támogatási kérelme benyújtásához vagy a projekt végrehajtásához.

13. A Kedvezményezett hogyan válhat egyszerre adatkezelővé és adatfeldolgozóvá ugyanazon adatok tekintetében?

A kedvezményezett a 12. pontban leírtak szerint „elkülönült adatkezelő eltérő cél mentén”. Akkor válik a kedvezményezett adatfeldolgozóvá, ha az IH adatfeldolgozási szerződést köt bizonyos adatok és feladatok tekintetében a kedvezményezettel. Tehát például az ESZA végső kedvezményezetti adatok esetében - egy eltérő cél mentén - ezen adatok tekintetében adatfeldolgozó lesz a kedvezményezett.

14. Amennyiben az összes nyilatkozatot a helyszíni ellenőrzés során nem sikerül bemutatni, milyen szankcióra kell a kedvezményezetteknek számítani?

Az adatvédelmi előírások betartása nem a támogatási jogviszonyból fakad, valamint a helyszíni ellenőr nem jogosult adatvédelmi hatósági ellenőrzést végezni, így szankciókat sem alkalmazhat. Amennyiben a vizsgálat során hiányosságot tapasztal, felhívja a figyelmet azok pótlására. Az iratok vizsgálatával a pályázati jogviszonytól függetlenül fennálló adatvédelmi kötelezettségek betartását kívánja támogatni a helyszíni ellenőrzést végző szerv.

15. Rendezvényeinken (amelyek többnyire egy naposak) a résztvevőkről jelenléti ívet vezetünk, mely tartalmazza a neveket és a születési dátumokat. Szükséges-e ebben az esetben hozzájárulót nyilatkozatot kitölteniük?

Amennyiben a jelenléti ív ahhoz szükséges, hogy valamilyen projektbeli kötelezettség alátámasztásra kerüljön, akkor ez egy jogi kötelezettség teljesítése, így nem kell külön nyilatkozat. Fontos azonban, hogy az ív kialakításánál figyelembe vegyük az adattakarékosság elvét, azaz csak a feltétlen szükséges adatok legyenek rajta, valamint az érintettek megfelelő tájékoztatást kapjanak az adatkezelésről.

16. Kell-e tölteni a nyilatkozatot olyan szállítók esetében, akik nem szerződés, hanem megrendelés útján szállítanak a kedvezményezett részére?

A megrendelés ugyanúgy valamilyen ajánlat elfogadását és az alapján egy ügylet teljesítését jelenti, vagyis egyszerűsített szerződéskötésnek tekinthető, így nyilatkozat kitöltése nem szükséges.

17. Kit takar a "Hozzájáruló nyilatkozat személyes adatok kezeléséhez" lap lábjegyzetének 3. pontjában megnevezett "projektben részt vevő további személyek"? Azokat, akikkel a nyilatkozatot ki kell tölteni?

A hivatkozott lábjegyzet példálózó jelleggel tartalmazza az érintettek lehetséges típusainak felsorolását. A résztvevők jellemzően olyan érintettek, akik nem vesznek részt a támogatott projekt lebonyolításában és nem a támogatást igénylő, kedvezményezett nevében járnak el. Ilyenek lehetnek például egy projekttesemény résztvevői.

Fontos azonban, hogy a hozzájáruló nyilatkozatot az érintettek jelentős részével nem kell kitölteni, például az 5. pontban leírt esetekben.

18. A hozzájáruló nyilatkozat "kezelt adatok köre" részénél minden olyan adatot fel kell tüntetni, amit a szerződés tartalmaz?

A sablon ezen részében az érintett személy tekintetében adatkezelő által kezelt adatok típusát szükséges megadni. Amennyiben az adatkezelés jogszabály, vagy szerződés alapján történik, a nyilatkozat kitöltése nem szükséges.

19. A segédlet „tájékoztatási kötelezettség” részében szerepel, hogy az általunk alkalmazott adatkezelési tájékoztatót tegyük nyilvánossá a honlapunkon. Ha nem egyezik az IH által küldött dokumentum, illetve a mi adatkezelésre vonatkozó szabályzatunk, melyiket tekintjük irányadónak?

A támogatást igénylők és kedvezményezettek számára rendelkezésére bocsájtott tájékoztató mintaként, szabadon felhasználható, de saját tájékoztató is készíthető. Fontos, hogy a tájékoztatás olyan módon történjen, hogy annak megtörténte később az adatkezelő által igazolható legyen. Kiemelendő, hogy a kezelt adatok és érintettek köre, az elvégzett tevékenységek köre projektenként nagyon eltérő lehet, így a tájékoztató általános jelleggel a leggyakoribb adatkezelésekre és jogalapokra fókuszálva ad mintát. Az egyes projektekhez kapcsolódó tájékoztatók kialakítása a tevékenységek teljes körének ismeretében lehetséges.

20. Adatkezelésnek minősül-e ha a projektekről készült fényképeken személyek is szerepelnek?

Az általános adatvédelmi rendelet alapján személyes adatnak minősül az érintettre vonatkozó bármely információ, amely alapján az érintett közvetlen vagy közvetett módon azonosítható. Személyes adat például egy fotó, videófelvétel (képmás), amelyen az érintett szerepel és egyértelműen azonosítható, s így a felvételek elkészítése adatkezelésnek minősül, amelyhez megfelelő jogalap szükséges.

Kiemelendő, hogy a tájékoztatással kapcsolatban a 8. pontban leírt követelmények képmás készítésekor is elengedhetetlen.

21. Milyen jogalap szükséges a képmás elkészítéséhez?

A képmás elkészítésének jogalapja lehet a GDPR 6. cikkében szereplő bármely jogalap például jogszabályi előírás, szerződéses kötelezettség, vagy az érintett hozzájárulása. A felvételek elkészítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy az adatkezelés minden esetben a szükséges mértékben valósuljon meg a következők szerint.

Amennyiben a pályázati felhívás, vagy a szerződés olyan felvétel elkészítését teszi szükségessé a támogatások felhasználásának dokumentálásához, amelyen természetes személyek is szerepelnek, akkor a jogalap jogszabályi vagy szerződéses kötelezettség teljesítése lesz. Megjegyzendő, hogy amennyiben a pályázati felhívás vagy szerződés előírja, hogy egyénileg azonosítható természetes személyekről is készüljenek felvételek, akkor a képmás felhasználásához (a tömegfelvétel esetét kivéve) az egyén Polgári Törvénykönyv szerinti hozzájárulása is szükséges - a GDPR szerinti jogalap mellett.

22. Miként kezelhetők a tömegfelvételek?

Amennyiben a pályázati felhívás, vagy a szerződés tömegfelvétel elkészítését teszi szükségessé a támogatások felhasználásának dokumentálásához, a jogalap jogszabályi vagy szerződéses kötelezettség teljesítése lesz.

A fenti kötelezettségeken túlmutató adatkezelési célok esetében tömegfelvétel készítéséhez és felhasználásához a Polgári Törvénykönyv értelmében nincs szükség a hozzájárulás beszerzésére. Ugyanakkor ezen célok esetén is elengedhetetlen, hogy az adatkezelés megfelelő jogalappal (pl. jogszabályi előírás teljesítése) történjen.

„A bírói gyakorlat alapján a tömegfelvételeken emberek sokasága látható, az ábrázolt személyek nem egyedi személyként, hanem mint a tömeg részei láthatók. Tehát tömegfelvételtől van szó, ha a képre pillantva nem az egyének külön-külön hívják fel magukra a figyelmet, hanem mint sokaság vannak jelen.”¹

23. Mi a teendő, ha a felhívás/szerződés nem írja elő személyek szerepeltetését a felvételen?

Ha a felvétel elkészítésének nem követelménye, hogy személyek is szerepeljenek rajta, akkor a lehetőségekhez mérten a következő gyakorlatok követése javasolt:

- A projektgazda törekedjen olyan felvételek készítésére, melyeken természetes személyek nem szerepelnek, így adatkezelés nem valósul meg. Azon projekthelyszíneken, ahol a lokáció alapján másodlagos, adott esetben érzékeny adatok ismerhetők meg az érintettekről,

fokozottan figyeljünk a fentiekre. Pl. egészségügyi intézményben betegként tartózkodó személyek képmásának rögzítése utalhat az érintett egészségi állapotára, illetve a kép készítésének helye is tartalmazhat erre utaló információt.

- A felvétel a személyek háta mögül készüljön, így azok nem lesznek felismerhetők, ezért az adatkezelés nem valósul meg.

24. A képmás elkészítése után szabadon felhasználható?

A képmás megfelelő joggal való elkészítése nem jelent egyben felhatalmazást annak korlátlan felhasználására. Fontos követelmény, hogy a különböző célok mentén történő adatkezelésekhez (pl. publikálás, továbbítás, megosztás Facebookon) külön-külön felhatalmazás szükséges. Azon célok esetében, melyek a támogatás felhasználásával kapcsolatos előírások teljesítéséhez kapcsolódnak, a jogalap szerződéses vagy jogszabályi előírások teljesítése lesz. Minden további célhoz megfelelő jogalap pl. az érintett hozzájárulása szükséges.

25. Amennyiben a felvétel elkészítéséhez az érintett hozzájárulása szükséges, ennek megszerzése milyen feltételekkel történjen?

Az érintett hozzájárulása akkor érvényes, ha az érintett önkéntesen, konkrét és megfelelő tájékoztatás alapján, egyértelműen nyilvánítja akaratát - nyilatkozat vagy a megerősítést félreérthetetlenül kifejező cselekedet útján - , hogy az őt érintő személyes adatok kezeléséhez beleegyezését adja. Ilyen esetben az adatkezelőnek (projektgazdának) képesnek kell lennie annak igazolására, hogy az érintett a személyes adatainak kezeléséhez hozzájárult.¹

Amennyiben a hozzájárulás különböző adatkezelési műveletekhez szükséges, az érintettnek lehetőséget kell adni, hogy az egyes műveletekhez külön-külön beleegyezését adja.¹

Kiemelendő, hogy egyenlőtlen hatalmi viszonyok esetén (pl. munkáltató-munkavállaló; hivatalok-ügyfelek) főszabály szerint nem értelmezhető a hozzájárulás önkéntessége, így e jogalapra csak kivételesen lehet hivatkozni.² Megjegyzendő, hogy a fentiek a GDPR szerinti hozzájárulásra vonatkoznak, nem pedig a Ptk-ban a képmás felhasználására előírt hozzájárulásra.

26. Kiskorú esetében ki ad hozzájárulást?

Kiskorú személyek esetében a képmás készítéséhez szükséges hozzájárulást a szülői felügyeletet gyakorló személy adhatja meg, ellenkező esetben az adatkezeléshez adott hozzájárulás semmisnek tekintendő, és az adatkezelés jogalap hiányában jogellenesnek minősül.

¹ https://naih.hu/files/Adatved_allasfoglalas_NAIH-2019-2528_isk_oasztalykep.pdf

² https://naih.hu/files/wp259-rev-0_1_HU.PDF

27. Amennyiben a projekt végrehajtása során gyermekek adatainak kezelése szükséges, milyen követelményeket kell figyelembe venni?

Amennyiben a támogatás megfelelő felhasználásához elengedhetetlen a gyermekek adatainak kezelése, akkor az adatkezelés jogalapja jogi vagy szerződéses kötelezettség teljesítése lesz. A vonatkozó adatkezelési célok teljesítéséhez tehát nem szükséges hozzájárulás kérése.

Tekintettel arra, hogy a gyermekek adatai különleges védelmet élveznek, javasolt az adatkezelést lehetőség szerint olyan adatokra korlátozni, mely nem alkalmas a gyermekek közvetlen azonosítására (pl. álnevesített azonosítás, óvodai jel használata).

Kiemelendő, hogy a tájékoztatással kapcsolatban a 8. pontban leírt követelmények teljesítése ez esetben is elengedhetetlen. Speciális követelmény, hogy a projektgazdának biztosítani kell, hogy a használt szókincs, hangnem és stílus megfelelő legyen, a tájékoztatást a gyermekek megértsék. A tájékoztatást közérthető nyelven vagy a gyermekek számára könnyen érthető médiumon keresztül kell biztosítani.

A rendkívül fiatal vagy még nem írástudó korban lévő gyermekek esetében a tájékoztatás a szülő felügyeletet gyakorló személyre is irányulhat, mivel ezek a gyermekek az esetek többségében valószínűleg még a legegyszerűbb írásos vagy nem írásos, átláthatósággal kapcsolatos üzeneteket sem értik meg.³

28. Milyen tájékoztatási követelmények vonatkoznak a kiszolgáltatott célcsoport adatainak kezelésére?

Amennyiben a projektek megvalósítása során kiszolgáltatott személyek – beleértve a fogyatékkal élő személyeket vagy olyan személyeket, akik számára a tájékoztatáshoz való hozzáférés nehézséget jelent – adatainak kezelésére kerül sor, akkor a tájékoztatás előkészítésénél figyelembe kell vennie az ilyen érintettek kiszolgáltatott helyzetét, hogy az érintettekkel kapcsolatban a tájékoztatási kötelezettség megfelelően teljesüljön. Az adatkezelőnek olyan megoldást szükséges választania, amely biztosítja, hogy az érintett csoportok a tájékoztatót könnyen elérjék és annak tartalmát lehetőségeik szerint megértsék.³

³ https://naih.hu/files/wp260rev01_hu.pdf